

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERL. VEREENIGING VAN VETPLANTENVERZAMELAARS
OPGERICHT 16 JUNI 1919 - GOEDGEKEURD BIJ KONINKL. BESLUIT VAN 15 SEPT. 1927.

Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis,
LEEUWARDEN.

Redactie:
G. D. DUURSMA.
Prof. A. M. SPRENGER.

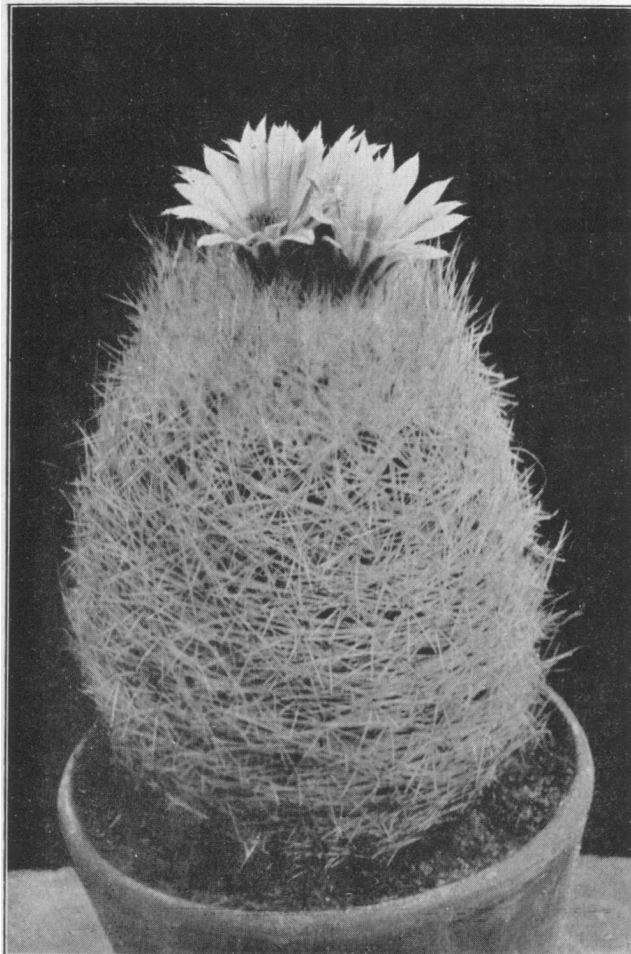
Girorekening
No. 133550 - ROTTERDAM.

Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat
Adres:

Mej. M. C. KARSTEN,
TERBORG.

Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, *Voorzitter*, Hilversum, van Ostadelaan 23; Mej. M. C. KARSTEN, *Secretaresse*, Terborg; J. M. VAN DEN HOUTEN, *Penningmeester*, Rotterdam, Mathenesserlaan 364; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; Prof. A. M. SPRENGER, Wageningen, Hoogstraat 4.

ECHINOCACTUS BEGUINII WEB.

Onder de tallooze importen van de laatste jaren komt geregeld *Echinocactus Beguinii* voor. Ik zelf kreeg dit jaar verscheidene exemplaren, die ik in hun groeien *en* bloeien van a tot z heb kunnen volgen.

De beschrijving klopt geheel met die welke in alle handboeken te vinden is. Twaalf randdoorns, zuiver wit, om de punt bruin of zwart, ongeveer 1 c.m. lang, middendoorn 3 cM. lang, zelfde kleur recht naar boven gericht. Het geheel zoo door deze doorns omgeven, dat van het werkelijke plantenlichaam bijna niets te zien is. Tot zoover klopt alles.

Maar nu de bloem. Op de briefkaarten serie van Otto Stoye wordt als kleur aangegeven geel. Zoo ook in de prijscourant van Haage. Over de grootte wordt niet gesproken. In het handboek van Schelle wordt opgegeven van *buiten groenachtig*, van *binnen violetbruin*. Grootte $2\frac{1}{2}$ cM.

Berger in zijn nieuwe boek geeft weer een andere kleur op, n.l. hel rood, en als grootte 3 à 4 cM.

Mijn eigen exemplaren (ik heb van iedere plant verscheidene bloemen gehad) bloeiden allen zuiver violet. Dit klopt dus het meest met Schelle, maar de grootte der bloem was gemiddeld $5\frac{1}{2}$ cM. Ik heb ze allen gemeten, de grootste was 5,6 cM., de kleinste 5,1 cM.

Conclusie - of de verschillende schrijvers hebben *Ech. Beguinii* zelf nooit zien bloeien en dus den één of ander nageschreven, of ik heb me in de determinatie vergist en alzoo te doen niet met *Ech. Beguinii*. doch met een soort die er bijzonder veel op lijkt. Dit laatste komt me echter zeer onwaarschijnlijk voor.

Hoek van Holland.

K. M. KNIP.

Naschrift. Volgens Schumann zijn de bloemen 2 tot $2\frac{1}{2}$ cm. lang; buitenste bloembekleedsels groen gekleurd met violetten rand, binnenste bloembekleedsels licht- tot vuil violet, aan den voet weer bruinachtig. De violette kleur heeft dus overhand. Ook bij Firma De Laet zagen wij onderscheidene import exemplaren in bloei, alle violet gekleurd.

RED.

RADIOREDE CHR. DE RINGH

20 Juni 1929.

Op veler verzoek geven wij aan het einde van dit jubileumjaar nog de radiorede, zooals die door den Heer Chr. de Ringh op 20 Juni l.l. werd uitgesproken.

Dames en Heeren luisteraars!

Tot in de uiterste uithoeken van ons land en op de meest afgelegen plaatsen vinden wij luistervinken. Dit is natuurlijk vanzelf sprekend, want zij, die ver van de groote centra verwijderd zijn, zoeken afleiding.

Behalve in de radio vinden zij afleiding in het kweken van planten, vooral, omdat buiten meestal beschikt wordt over een groot stuk grond.

Bij een bezoek aan zoo'n afgelegen streek valt het direct op, dat ook de cactussen en vetplanten een plaats veroverd hebben onder de planten, die gekweekt worden.

Dat in de grootere plaatsen de liefhebberij om deze planten te kweken steeds toeneemt, hiervan getuigen de étalages der bloemwinkels, de tentoonstelling in Den Haag op 7, 8 en 9 Juni, alsmede de cactussen en vetplantenkeuring te Amsterdam.

Het verzamelen der vetplanten heeft den laatsten tijd een groote vlucht genomen en dikwijls wordt er beweerd, dat het een mode-ziekte is. Het is best mogelijk dat het een besmettelijke ziekte is; iedere ziekte heeft haar crisistijd en het is juist deze tijd, dien wij wenschen te benutten om de ziekte te genezen, dacht U? Neen, om haar chronisch te maken. Wij wenschen dezen tijd te gebruiken om hen, die in het bezit zijn van slechts enkele planten, op de hoogte te brengen van de behandeling dier planten, want niets is gevaarlijker voor de liefhebberij dan teleurstellingen.

Het is U misschien opgevallen dat ik spreek over vetplanten en niet over cactussen. Dikwijls wordt verondersteld dat alle vetplanten cactussen zijn, dat is niet juist, de cactussen behooren tot de groote biologische groep der vetplanten of succulenten.

Vetplanten, zijn planten, die in een zeer warm en droog klimaat thuisbehooren of aan een standplaats gebonden zijn die van tijd tot tijd zeer droog is.

Succulent, beteekent sappig, dik, waaraan waarschijnlijk het

woord „Vetplant” te danken is. Sap-plant zou misschien een betere term zijn, maar ze is niet gebruikelijk.

Succulent-zijn beteekent in zich kunnen opsparen, zich voorzien van water en voedsel in gunstige tijden, daarmede huishouden, om in schralen tijd, wanneer er geen regen valt, en daardoor de plant geen voedsel tot zich kan nemen, toch te kunnen blijven bestaan.

Een eigenschap, die al deze planten min of meer bezitten, is het gedeeltelijk verschrompelen en verdrogen, nadat de sappen verbruikt zijn, om dan weder op te leven en zich vol te zuigen, zoodra er weder regen valt.

Sukkulentie of saprijkdom komt in de natuur veelvuldig voor. In het algemeen moet men er een middel in zien om de verdamping te beperken en zodoende perioden van groote droogten te kunnen doorstaan. Waar zullen we dus in de natuur dergelijke planten aantreffen? Allereerst daar, waar de regenval slechts tot enkele maanden van het jaar beperkt is, in steppen- en woestijngebieden dus. Verder waar de warmtegraad hoog is, zoodat het gevallen regenwater weer snel verdampt. Tenslotte op plaatsen, waar wel voldoende regen valt, zelfs gedurende het gansche jaar, maar waar de standplaats der planten een zoodanige is, dat ze er toch maar heel weinig van profiteeren, daar het vallend water snel weer wegloopt. Wij denken bij dit laatste aan de tropische bosschen van Brazilië, waar de mooie bladcactussen of Phyllo's vandaan komen, die jarenlang de trots van onze grootmoeders waren en die wij nog wel eens bij schoenmakers voor de ramen zien staan, netjes opgebonden aan een hekje, van die echt ouderwetsche planten dus, die thans weer in de mode komen, omdat men is gaan inzien, hoe mooi ze eigenlijk zijn. De natuurlijke standplaats van deze planten is op de stammen der boomen, waar ze met een weinig humus tevreden moeten zijn en waar het water snel afvloeit. Het spreekt welhaast vanzelf, dat deze soort cactussen een heel andere behandeling eischen dan de woestijnbewoners. Nu wij het toch over boshcactussen hebben, kunnen wij er wel tegelijk aan toevoegen de zoogenaamde lidcactus of Epiphyllum, zoo genoemd, omdat de stengels uit een aantal platte schijfjes of leden bestaan. De bloemen komen aan het eind der takken en zijn meestal rood of paars. Dan is er nog een derde geslacht van boshcactussen, namelijk de bezem- of mistletoe-cactus (met een vreemd woord *Rhipsalis*), die het best hangend

gekweekt wordt in ampels of mandjes. De takken hiervan zijn dan, meest roedevormig en de bloempjes gewoonlijk wit. De naam mistletoe-cactus ziet op de witte kraalvormige besjes, die er aan komen

In tegenstelling met de genoemde boscbewoners staan de echte woestijntypen, planten dus, die met alle mogelijke middelen en zwaren strijd om het bestaan moeten voeren, maar die door moeder natuur daarvoor dan ook voortreffelijk zijn uitgerust. En hoe kan de plant nu aan die vele schadelijke invloeden, als daar zijn, droogte en verzengende hitte, het hoofd bieden?

In de eerste plaats door vermindering van het bladoppervlak. Hoe minder blad, hoe minder gevaar van verdamping en dus van uitdrogen. Allerlei overgangen komen hierbij voor. Er zijn sukkulenten, die wel bladeren bezitten in den regentijd, doch deze afwerpen, zoodra de droogte intreedt. Een aardig voorbeeld hiervan is *Kleinia articulata*, een soort uit Zuid-Afrika, die in de regentijd zich alleen door zijn dikkere stammetjes van de gewone bladplanten onderscheidt, doch die bij intredende droogte zijn bladeren afwerpt en dan slechts uit een aantal sappige zuiltjes bestaat. Een andere soort van dit geslacht, *Kleinia repens*, heeft potlooddikke stammetjes met blauwberijpte rolronde blaadjes en wordt hier en daar nog wel eens gebruikt in mozaikperken. Deze werpt zijn bladeren niet af, maar die zijn door een laagje was tamelijk wel tegen uitdrogen beschermd.

Het beste middel evenwel om zich tegen dorstlijden te beschermen is te zorgen, dat er waterreservoirs aanwezig zijn en hiervoor heeft zich in het plantenlichaam een afzonderlijk weefsel gevormd, bestaande uit groote dunwandige cellen met een tamelijk grooten inhoud, het zoogenaamde waterweefsel. Bij cactussen bevindt dit waterweefsel zich in den stam en zijn bladeren verdwenen. bij de eigenlijke vetplanten bevindt het zich in de bladeren zelf en het zijn deze cellen, die den indruk geven van welgedaanheid die misschien ook tot den naam „vetplanten” hebben aanleiding gegeven. Met vet heeft het dus niets uit te staan en om het bewijs hiervan te leveren, heeft men slechts zoo'n blad op een vel papier uit te knippen om te zien, dat er geen vetvlek voor den dag komt.

Zooals wij reeds zeiden, de eigenschap van water bewaren, van sukkulentie, komt in tal van plantenfamilieen voor, doch de cactussen hebben zich wel heel speciaal in deze richting ontwikkeld,

zoodat hierbij het aantal normale vormen gering is. Intusschen bestaan er nog wel enkele cactussen met gewone bladeren, waarvan wij noemen het geslacht *Peireskia*, dat bij ons in hoofdzaak in botanische tuinen te vinden is, maar waarvan men in de bloemisterij den laatsten tijd toch ook gebruik maakt wegens het mooie goudgele naar brons overgaande blad. Dit is dan de soort *Peireskia Godseffiana*.

Plantkundig gesproken behoort *Peireskia* tot de oudste typen, hierna zijn ontstaan de schijfcactussen of *Opuntia*'s, daarna de zuilcactussen of *Cereussen* en tenslotte eindigen we met de bollen. Nu is het aantal overgangen tusschen schijven, zuilen en bollen legio en dit is de reden van de ontzettende veelvormigheid der cactusfamilie. Aan planten met goed te omschrijven kenmerken heeft men den naam van geslachten gegeven en wij kunnen ons voorstellen, dat de leek den eersten tijd geen weg weet in al die namen. Dat lijkt in den beginne echter moeilijker dan het in werkelijkheid is en wij zouden U willen adviseeren, als U een plant koopt, let dan eens goed wat op het naamhoutje staat en tracht dien naam te onthouden. Het eerste deel is steeds de geslachtsnaam, die komt dus telkens weer terug, het tweede woord is de soortnaam, die behoort slechts bij één bepaald model. En nu is de schijfvorm typisch voor de *Opuntia*'s, de zuilvorm typisch voor de *Cereussen*, maar bij de bollen wordt het iets moeilijker, want dat kunnen zijn *Echinopsissen*, *Mamillaria*'s of *Echinocactussen*, terwijl de groote cactussen, die vaak uit West-Indië worden medegebracht, met een hoed op van grijs pluis, steeds *Melo-* of *Meloencactussen* zijn. De bloemen van een *Echinopsis* zijn groot en trechtervormig, meestal groter dan de geheele bol. De *Mamillaria*'s vertoonen een spiraallijn, hebben kleine bloemen, die in een kring zitten nabij den top en de *Echinocactussen* hebben meestal een aantal ribben en bloemen van een paar centimeter. Voor een nauwkeurige beschrijving heeft men natuurlijk een boek noodig en hiervan bestaan er in de Hollandsche taal reeds meerdere o.a. „Onze cactussen”. Het Cactusboek, *Cactussen en Vetplanten*, en een apart, zelfs geïllustreerd, tijdschrift, dat uitsluitend over cactussen en vetplanten handelt.

Gaan wij nu de verspreiding der succulenten over de aarde na, dan zien wij twee groote gebieden, in de eerste plaats het vaderland der cactussen, Amerika, met als voornaamste land Mexico en in de tweede plaats het vaderland der vetplanten, Zuid-Afrika.

Mocht de cactusflora rijk zijn aan verscheidenheid, in nog sterker mate is dit het geval met de vetplanten, want de neerslag is grooter en dientengevolge ook het aantal soorten. We kunnen slechts enkele namen noemen *Aloë*'s, *Euphorbia*'s of *Wolfsmelk*-soorten zoo genoemd, naar de eigenschap, dat ze bij verwonding een wit melksap afscheiden, dat giftig is en als bescherming dient tegen dieren. Verder de *Stapelia*'s, genoemd naar een Amsterdammer van Stapel, die omstreeks 1700 een groot liefhebber en verzamelaar van merkwaardige planten was, alhoewel hijzelf nimmer in Zuid-Afrika is geweest. De planten werden echter voor hem mede gebracht door de schepen der Oost-Indische Compagnie, die op hun thuisreis de Kaap aandeden. En zoo zouden we een heele reeks van namen kunnen noemen, wij volstaan echter met nog slechts een enkele en wel de *Mesembrianthemums*, kortweg *Mesems* genoemd, waarvan den laatsten tijd vooral de dwergvormen een bijzondere attractie vormen, want ze lijken meer op steenen dan op planten, op de Cactustentoonstelling in Den Haag was een pracht collectie te zien.

Zelfs in Europa komen meerdere succulenten voor, ja in ons eigen land, want is niet de Muurpeper onzer duinen een echte succulent en het plakkaat Huislook, dat wij hier en daar nog wel eens op een dak zien zitten, is mede een der planten, waarnaar thans onze liefhebberij uitgaat.

Maar hoe moeten we nu die cactussen en vetplanten behandelen is de vraag, die ik onwillekeurig bij vele onzichtbare luisteraars hoor opkomen. Het is niets om enkele planten aan te schaffen, ik zie ze in elken bloemenwinkel, maar hoe houd ik ze in leven, hoe krijg ik er bloemen aan? En daarom volgen nu een aantal nuttige en practische wenken, tracht ze eens goed in U op te nemen en gij zult er Uw voordeel mede doen. Wij twijfelen er niet aan of binnen een jaar is het aantal vetplantenliefhebbers in ons land verdubbeld. Heeft men eenmaal de goede manier te pakken, dan is er niets dat zoo aanmoedigend werkt, dit weten we bij ervaring.

De meeste vetplanten houden van een zonnige standplaats. Er zijn wel eenige soorten, die door het voortdurend in de zon staan er minder oogelijk gaan uitzien, dit valt spoedig genoeg op en dan zorgt men voor eenige bescherming. Met bescherming bedoel ik niet het wit maken der ruiten, doch het plaatsen van de plant op een minder zonnige plaats of in de schaduw van een grootere plant.

Vertoont een cactus neiging tot bloeien, dan is het zaak de plant tijdens de bloemvorming niet te verzetten, want door het afwezig zijn van een bloemstengel draaien de knoppen naar het licht toe. Krijgen nu deze planten ten opzichte van de zon telkens een anderen stand, dan vallen de knoppen af of verdrogen. Dit wil niet zeggen, dat de plaats voor het raam niet eens schoon gemaakt mag worden, neemt U gerust de potjes van hun plaats, maar zet U dan aan de voor- of achterzijde van den pot een streep, zoodat U altijd kunt zien hoe de potten ten opzichte van den lichtbron gestaan hebben.

De kwestie van het water geven blijft altijd een zeer lastige. Dit ligt geheel aan de omstandigheden. Het is toch ligt te begrijpen, dat b.v. in een kas, waar de temperatuur soms oploopt tot 100 graden en hooger, het water spoediger verdampt dan in een kamer, waar wij gewoonlijk alles in het werk stellen om de temperatuur zoo dragelijk mogelijk te maken. Houdt U Uw planten des zomers matig vochtig en des winters tamelijk droog. Het spreekt van zelf, dat, in een kamer waar gestookt wordt, de planten meer vocht noodig hebben, in ieder geval dient ervoor gezorgd te worden dat de wortelkluit niet geheel uitdroogt.

Planten, die gebloeid hebben, moeten een poosje rust hebben. Vooral bij de algemeen bekende bladcactussen is het zeer goed zichtbaar dat de plant door den bloei verbazend geleden heeft, de bladeren verschrompelen en hangen slap. Wij moeten nu de plant weer gelegenheid geven om op haar verhaal te komen. Daarom zetten wij haar op een beschaduwde plek om verder uitdrogen te voorkomen en zijn matig in het water geven. Voor een fijne bestuiving zijn vetplanten over het algemeen zeer dankbaar.

Aan stof hebben vetplanten nog meer hekel dan de gewone kamerplanten. Daarom nemen zij, die op kamercultuur zijn aangewezen, een kamerkasje. Maak zoo'n kasje niet al te mooi, maar wel practisch. Draag er zorg voor dat de planten zooveel mogelijk licht en lucht kunnen krijgen. Zoo'n kasje is gemakkelijk zelf te maken. Als bodem neemt men een plank, niet te dun om trekken door het vocht te voorkomen. Op iederen hoek plaatst men een stijltje, aan twee kanten voorzien van een groef om er een ruit in te kunnen schuiven. De twee voorste stijlen zijn korter dan de achterste. Nu verbindt men de stijlen onderling met een dun latje of een reepje zink en het geraamte is klaar, waarna de ruiten op maat gesneden kunnen worden. Is men in het bezit

van ruiten dan verdient het aanbeveling den bodem in overeenstemming met de ruiten te maken om het versnijden van het glas te voorkomen. De achterwand is dus hooger dan de voorzijde, wat tengevolge heeft dat de dekrut gemakkelijk wegglijdt. Dit voorkomt U door het verbindingslatje der twee voorstijlen iets hooger aan te brengen zoodat de dekrut er tegen stuit.

Zijn de planten goed aan den groei dan is verpotten binnen de 2 à 3 jaar niet noodig. Een kwijnende plant wordt ten spoedigste onder handen genomen. In den regel is een wortelziekte of verkeerde aarde de oorzaak. De wortel wordt terdege nagezien, rottende en verdroogde deelen worden met een scherp **schoon** mes verwijderd. De snijwonden laten wij een paar dagen opdrogen, waarna de plant weder in nieuwe aarde wordt opgepot. Sterk moet ik waarschuwen tegen het gebruik van geglazuurde potten en sierschotels, hoe mooi ze ook zijn, want doordat de luchttoevoer door den potwand uitgesloten is, verzuurt de aarde en dit is iets waartegen de wortels en vetplanten niet bestand zijn.

Wortelluis kan ook den groei belemmeren. Neem de plant uit den pot, ontdoe den wortel van de aarde, die men direct wegwerpt, en houd den wortel in brandspiritus. Na verloop van eenige oogenblikken, als de spiritus verdampt is, kan de plant weer opgepot worden.

Over de grondsoort, waarin cactussen groeien, gaan fantastische verhalen. Er wordt wel beweerd, dat cactussen in het moederland op de kale rotsen groeien, alzoo geen voedzamen grond noodig hebben. Niets is minder waar. Het ligt voor de hand, dat op een kale rots niets groeit, wel op een rotsachtigen bodem en dan meestal in de rotsspelen.

Deze spleten bevatten in den regel wel degelijk een voedzaam grondmengsel. Het beste bewijs leveren importplanten, die hier met aarde aan de wortels aankomen, het is meestal een kleiachtige massa.

Een grondmengsel van bladaarde, verteerde koemest, zand, kalk en houtskool voldoet uitstekend. Er zijn wel eenige soorten, die wat meer klei verlangen zooals Echinocereussen en Mesems, terwijl Phyllocactussen liever turfstrooisel hebben dan klei.

Over het algemeen wordt er geklaagd over het langzaam groeien der cactussen. Het komt dan ook wel voor, dat een ongeduldige verzamelaar begint met het toedienen van mest. Het succes zal niet uitblijven, de planten groeien als kool maar verliezen hierdoor

den oorspronkelijken vorm, zoodat ze op het laatst zoo misvormd zijn dat herkennen onmogelijk is. Niet alleen heeft bemesting invloed op den vorm maar ook op de bedooring. Het is voorgekomen dat bij dergelijke vetgemeste planten de doornen van grootte en kleur veranderen, de witte haren van sommige planten bij nieuwgroei reeds vergrauwen.

Als men aan een leek vraagt, wat vindt je nu wel het meest eigenaardige van een cactus, dan zal hij tien tegen één antwoorden, wel die rare, hij bedoelt afwijkende vorm en verder de stekels. Het zou een heelen tijd van uitleg kosten om U duidelijk te maken, dat we beter doen om van doornen te spreken, maar een feit is het dat deze doornen het schoonste sieraad van onze cactussen uitmaken. Weest er zuinig op en zorg, dat ze niet noodeloos af breken. Ze vormen het verweer van de plant en niet onmogelijk is het, dat ze nog andere diensten verrichten, want het is wel opmerkelijk, dat hoe hooger een cactus in zijn vaderland op de bergen wordt aangetroffen des te rijker zijn bedooring is. De mooie, sneeuwwitte soorten, de witkoppen der liefhebbers, komen allemaal uit streken boven de 1500 meter. Zou het dus ook niet een beschutting kunnen zijn tegen de sterke zonbestraling overdag en de daarmee gepaard gaande afkoeling des nachts?

De groote doornen, die men duidelijk zien kan, mogen eens wat pijn doen als men zich steekt, zoo heel erg is dit in den regel niet, maar veel meer moet men oppassen voor de venijnige kleine doorntjes der *Opuntia*'s, die bij geheele bundels bijeen zitten op de doornkussentjes. Die dringen licht in de huid en doordat ze zoo klein worden ze over het hoofd gezien en naar binnen gewreven. Hiervoor kan een klein pincet goede diensten doen. In geen geval dus wrijven, als men voelt dat men zich gestoken heeft, maar voorzichtig de plek tegen het licht houden en ze eruit halen. Overigens zijn cactussen niet gevaarlijk. U moet eens letten op de verscheidenheid van doornen. Daar zijn dunne, draadvormige bij en ook groote platte met omgebogen punten, zoogenaamde vischhaakdoorns. Door de Indianen worden deze laatste hier en daar nog wel voor dit doel gebruikt, al zullen ze langzamerhand het gebruik van stalen vischhaakjes wel geleerd hebben.

De vermeerdering kan geschieden door stekken en zaaien.

Het stekken is betrekkelijk eenvoudig. Een scheut van een bladcactus snijdt men vlak bij de moederplant af. De snijwond

laten wij eenige dagen opdrogen en daarna kan tot oppotten overgegaan worden. Is een scheut rond aan de onderzijde dan wordt het ronde gedeelte weggesneden, waardoor een grooter snijvlak ontstaat, dat een grooter gelegenheid geeft om wortel te maken. Een groote scheut kan in meerdere stukken gesneden worden, indien er maar voor gezorgd wordt dat ieder stuk een viertal oogen heeft waarop het kan uitloopen.

Een *Opuntiaschijf* kan op dezelfde manier behandeld worden. Een dergelijke schijf, plat op de aarde gelegd, zal spoedig aan de onderzijde wortel maken en na verloop van zeer korten tijd verschijnen aan de bovenzijde op verschillende plaatsen nieuwe scheuten.

Echinopsissen, *Mamillaria*'s en *Echinocereussen* leveren ons stekken, die als volslagen planten zijn te beschouwen. In den regel zijn ze voorzien van een wortel. Sommige *Mamillaria*'s laten zich gemakkelijk van een enkele tepel stekken.

Voor het zaaien is werkelijk niet zooveel geduld nodig als wel gedacht wordt. Ongetwijfeld hecht men meer aan een plant, die men zelf uit zaad heeft opgekweekt dan aan een plant, die men groot in zijn bezit krijgt. Het zaaien vereischt wel eenige zorg, maar als men na verloop van een 3-tal jaren een zaailing met bloemen getooid ziet dan is dat toch een aardige voldoening. Wil men met zaaien goede resultaten bereiken dan zijn bodemwarmte en vocht de eerste vereischten. Een zaai-inrichting kan heel eenvoudig zijn. Een kistje, gedekt door een ruit, is reeds voldoende. En de bodemwarmte? Wel zeer eenvoudig. Men plaatst onder de 4 hoeken een blokje en brengt onder den bodem van het kistje een gloeilamp aan. Beschikt men niet over electriciteit dan maakt men de blokjes zoo hoog dat er een theelichtje onder kan staan en den bodem van het kistje bekleedt men met asbest of eterniet, om in brand geraken te voorkomen. In Februari kan met zaaien begonnen worden, dan hebben de zaailingen tegen het einde van het jaar voldoende weerstandsvermogen om den winter door te komen. Na verloop van een jaar zijn de grootste moeilijkheden achter den rug en kunnen de zaailingen afzonderlijk opgepot worden. Als grondsoort wordt zandige tuinaarde gebruikt. Verspenen is het eerste jaar niet nodig, behalve als zich aan de aardoppervlakte een groene korst vormt. De zaailingen verdragen dit niet en smeulen onherroepelijk weg. De vorming van die groene korst kan gedeeltelijk voorkomen worden door een laagje gemalen houtskool uit te strooien na de zaaiing.

Slecht groeiende planten worden wel eens geënt op snelgroeiende onderstammen. Voor onderstam wordt veelal de Peireskia gebruikt, ofschoon tegenwoordig ook wel enkele Cereussoorten in aanmerking komen. Deze onderstammen hebben hoofdzakelijk betrekking op de zoogenaamde lidcactussen, want de bolcactussen worden meestal op een Cereussoort geënt. Opuntia's zooals het negerhandje krijgen een Opuntia als onderstam. Over het enten zal ik niet uitwijden, dit is een slag en leert men het beste door afkijken.

Elken beginner zou ik willen aanraden voorzichtig in de keus der planten te zijn. Het zijn niet altijd de dure planten, die ons het meeste genoeg verschaffen, integendeel ze bezorgen ons meestal de meeste teleurstellingen. Begin met planten, die hier uit zaad of stek gekweekt zijn, ze zijn aan grondsoort en klimaat gewend. Gaat de kweekerij hiervan naar wensch dan zou eens een proef met importplanten genomen kunnen worden.

Het zelf importeeren van planten is heel aardig, maar teleurstellend als men niet beschikt over een goede gelegenheid om de vreemdelingen te vertroetelen. Is de afzender een beetje roekeloos geweest met het inpakken dan is de eenige teleurstelling dat de geheele zending direct naar de vuilnisbak moet verhuizen. Vooral een zending, waaronder Euphorbia's zijn, mag zeker wel met zorg verpakt worden, want de minste kneuzing van een dergelijke plant veroorzaakt het uitvloeien van een melkachtig vocht, dat beslist de geheele zending aansteekt. Steeds moet een zending kurkdroog zijn. Bij ontvangst van een zending importplanten mag niet uit het oog verloren worden, dat de planten gedurende geruimen tijd van licht en lucht verstoken zijn geweest en zou het dus dwaas zijn om dergelijke planten direct in het volle licht te plaatsen en maar volop water te geven. Vele planten zullen verschrompeld en verdroogd zijn, zoodat de aanblik allertreurigs is, hetgeen vooral met Stapelia's het geval is. Met een beetje geduld en goede verzorging is er toch nog wel iets van te maken. Dergelijke planten moeten tegen verder uitdrogen beschermd worden en hen moet de gelegenheid gegeven worden zich te kunnen herstellen. Ze worden daarvoor ingegraven in een bakje vochtig zand, ze zijn dan niet aan het licht blootgesteld, dus het weinige vocht, dat ze nog bezitten, kan niet verder verdampen, en doordat ze in vochtig zand zijn ingegraven hebben zij gelegenheid dit vocht in zich op te nemen.

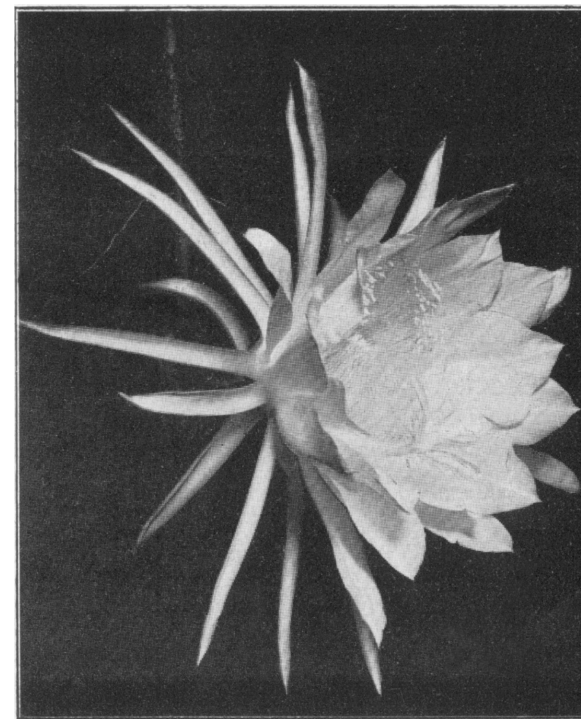
Mijn tijd is nu bijna verstreken. In zoo'n kort tijdsbestek is het

natuurlijk niet doenlijk in bijzonderheden te treden. Het is slechts de bedoeling geweest om Uw aandacht te vestigen op deze bijzondere planten.

Wie er meer van wil weten, sluite zich aan bij de meer dan 800 leden tellende vereeniging. Misschien krijgen wij later nog eens de gelegenheid om op dit onderwerp terug te komen. Ik dank U allen zeer voor Uw welwillend gehoor.

CEREUS UNDATUS.

Het was een aangename verrassing voor mij toen ik, nu twee maanden geleden, twee bloemknopjes aan mijn Cereus undatus ontdekte. Met even groote verrassing zag ik de snelle ontwikkeling van die knoppen welke 17 en 18 October, in geheel haar pracht, aan de dunne uiteinden prijkten, van misgroeide stengels.

Cereus undatus.

De plant heeft, op één stam, een vertakking, die een uitgestrektheid beslaat van 4 meter, terwijl zij een leeftijd van 4 jaren heeft bereikt.

De bloem, waarvan een foto hierbij gaat is wit, de kelk heeft,

geheel open, een middellijn van 20 c.M. De meeldraden, die in groot aantal aanwezig zijn, hebben, evenals de Stamper, een lichte kleur, die doet denken aan een geel waas; terwijl de schutbladen zeer licht groen zijn. De geheele bloem heeft, vanaf den stengel gemeten, een lengte van ongeveer 20 c.M.

Het is mij niet mogelijk in woorden haar pracht weer te geven; men moet dat zien.

Een lantaarnplaatje zal het Bestuur voor het archief worden aangeboden opdat bij lezingen met lichtbeelden een klein steentje wordt bijgedragen tot de leerstof, die niet genoeg kan worden aangebracht.

Opgemerkt moet nog worden, dat *Cereus undatus* geen kamerplant, doch een kasplant is.

Oosterbeek, 20 October 1929.

W. DE VOS.

OP DEN UITKIJK.

Vademecum bij het verzamelen en kweken van Cactussen en overige vetplanten, door Chr. de Ringh. Met 50 afb. Utrecht 1929.

Reeds lang wisten wij, dat onze geachte Voorzitter bezig was met het schrijven van een eenvoudige leidraad ten behoeve van pas beginnende verzamelaars. Thans ligt deze eerste pennevrucht van den heer De Ringh voor ons. De Uitgeefster, firma J. van Druten zorgde voor een handig formaat en stevig omslag, zoodat het gemakkelijk in den zak kan worden megedragen, om het bv. als treinlectuur mee op reis te nemen.

Dit wat het uiterlijk betreft. Maar de inhoud moet natuurlijk het voornaamste zijn! En dan kunnen wij zonder grootspraak zeggen, dat dit boekje om den inhoud wel het mooiste en meest bevattelijke is, dat wij kennen. Van het begin tot het einde heeft het ons geboeid; men kan het beschouwen als een stukje geschiedenis uit het leven van een Cactusverzamelaar. Onopgesmukt verhaalt het van de kleine tegenspoeden, maar ook van het blij genieten over succesvolle ervaringen, zooals wij die allen in het begin van onze verzamelaarsloopbaan hebben meegemaakt. Voor wie het genoeg heeft den heer De Ringh persoonlijk te kennen, is het bij het lezen van zijn boekje, alsof hij zelf bij ons zit en op de hem eigen bescheiden wijze vertelt van zijn wederwaardigheden.

Zoo, al verhalende, geeft dit boekje een reeks van waarnemingen

en nuttige wenken welke aan den pas beginnenden verzamelaar onfeilbaar den weg tot volledig succes zullen wijzen. Doch ook de meer gevorderden zullen er nog wel het een en ander uit kunnen leeren. Daarom behoort dit boekje in de Succulentenbibliotheek van elk onzer aanwezig te zijn. De uiterst lage prijs - het kost slechts f 1.60 - zal voor niemand eenig bezwaar opleveren.

Een 50-tal mooie illustraties versieren den tekst, illustraties, welke daarom zoo waardevol zijn, omdat de foto's alle door den auteur zelf genomen zijn naar exemplaren uit diens eigen verzameling.

Zoo ligt dan op dit boekje onmiskenbaar het cachet van originaliteit gedrukt, als van geen ander onzer Nederlandsche succulentenboekjes gezegd kan worden! Deze afbeeldingen geven, zooals de schrijver aan het slot opmerkt, een voorstelling, welke resultaten met een kweekwijze, zooals die in het boekje is beschreven, kan worden bereikt.

Ten slotte volgt nog een lijst van Latijnsche en Grieksche soortnamen, met vermelding van de Hollandsche vertaling, welke de practische waarde van dit mooie werkje zeer verhoogt.

Wij wenschen de heer De Ringh veel succes met zijn „Vademecum” en hopen, dat de lezers, door het gelezene in praktijk te brengen, evenveel succes zullen bereiken met hun planten als dit bij den schrijver blijkens zijn ervaringen het geval was.

G. D. D.

De Wandelaar. Geïllustreerd Maandblad gewijd aan natuurwaardeering, natuurbescherming, heemschut, geologie en folklore. Onder leiding van Rinke Tolman. Uitgegeven door A. G. Schoonderbeek, Laren.

Waarom wij op dat mooie, rijk geïllustreerde maandblad gaarne de aandacht vestigen? Omdat onze leden over het algemeen groote natuurliefhebbers zijn. Niet allen hebben een eigen tuin waarin zij naar hartelust kunnen liefhebben; velen moeten zich met een paar vensterbanken tevreden stellen. Maar wandelen kunnen wij allen, en de gróóte tuin, zooals die ons in de vrije natuur omringt met haar bosschen, weiden, poelen en plassen, kunnen wij allen bewonderen - als wij slechts ooren hebben om te hooren en oogen om te zien. Wat valt er niet veel op te merken in de eenvoudige planten- en dierenwereld, zoowel 's zomers

als 's winters en toch, wat wordt dit vaak weinig gewaardeerd! „De Wandelaar” kan ons hierbij goede diensten bewijzen. Pittige artikelen en het ideale-nabij-komende afbeeldingen zullen niet nalaten om op te wekken voortaan met open oog en oor de schepping te doorwandelen, haar te leeren waardeeren en lief te krijgen.

De natuurwaardeering bepaalt zich niet uitsluitend tot ons eigen land. Wij vestigen in dit verband de aandacht op een artikel „Cactussen in de wildernis” met een origineele foto van een Cactuslandschap uit Californië met op den voorgrond een 150-jarig exemplaar van *Cereus giganteus*, voorkomende in het October-nummer.

Nu met 1 Januari de tweede jaargang een aanvang neemt, wekken wij onze lezers op zich op dit uitnemend verzorgde maandblad te abonneren. Voor f 7.50 per jaar krijgt men een lijvig boekdeel in folioformaat van plm. 350 bladzijden, geïllustreerd met ongeveer evenveel schitterende foto's, welke op zichzelf wel drie rijksdaalders waard zijn.

G. D. D.

N.V. Natuurhistorische Lichtbeeldendienst „H. V.” Deze Lichtbeeldendienst, waarvan ons medelid de heer T. Huizinga Sr. te Amsterdam (Kinkerstraat 123) directeur is, geeft op billijke voorwaarden lantaarnplaatjes in huur, waaronder zich ook een mooie serie succulenten bevindt. Voor de leden van Kring Amsterdam werden deze plaatjes meermalen met groot succes vertoond, wat niet te verwonderen is, als wij weten, dat de plaatjes genomen zijn naar foto's door onzen Voorzitter, de heer Chr. de Ringh vervaardigd, die tevens voor den bijbehorenden tekst zorgde.

Nu de lange avonden weer zijn aangebroken, maken wij onze lezers gaarne attent op dezen lichtbeeldendienst. Niet ieder is in de gelegenheid zich zelf een projectietoestel met bijbehorende plaatjes te verschaffen. Maar op plaatsen waar slechts enkele leden bij elkaar wonen zou men door zoo'n serie plaatjes te huren een mooie propaganda-avond kunnen houden, wat ongetwijfeld ook de vereniging, door toetreden van nieuwe leden, weer ten goede kwam.

Wie hiervoor iets gevoelt, vrage bij den heer Huizinga eens prospectus met condities.

G. D. D.

VERKADE'S PADDESTOELEN ALBUM.

Wij kunnen niet aannemen, dat onze leden alleen maar oog hebben voor cactussen en overige vetplanten. En al zou dit wèl het geval zijn, dan mogen wij toch aannemen, dat zij alles gadeslaan wat om en bij onze lievelingsplanten geschiedt.

Voor al in dezen tijd van het jaar kunnen wij dan paddenstoelen waarnemen. Hier en daar verschijnen ze in en om de potten. Sommige leden zullen ze direct verwijderen, anderen zullen met bewondering den bouw gadeslaan.

Nu 15 October j.l. juist een album „Paddenstoelen”, van de firma Verkade, het licht heeft gezien, willen wij hierop even de aandacht vestigen.

Op zeer onderhoudende wijze geeft Dr. Jac. P. Thysse ons een kijkje in het rijk van deze plantengroep.

Het resultaat van dit werk moet zijn, dat menigeen, die vroeger deze planten met minachting voorbij liep of vertrapte, ze thans met een ander oog gaat bezien,

De uitvoering van album en plaatjes is, zooals wij gewend zijn, schitterend. Wij wenschen de firma Verkade geluk met dit mooie stuk werk op natuurhistorisch gebied.

R.

CONTRIBUTIE 1930.

Nog heeft het oude jaar geen afscheid van ons genomen, of de penningmeester komt ons alweer herinneren aan dien allerbelangrijksten vereenigingsplicht, het op tijd betalen der contributie. Hoe de Vereeniging in ons jubeljaar gegroeid is, zult U in het eerstvolgende nummer vernemen, maar we verklappen geen geheim, als we reeds nu meedeelen, dat we niet ver van de 1000 leden meer af zijn en iedereen begrijpt, wat dit voor een administratie met zich meebrengt. De gemoedelijke manier, waarop we vroeger de contributies ontvingen, d. w. z. ieder stuurde deze, wanneer het hem toevallig eens zinde, en kreeg dan, wanneer hij eens wat lang liet wachten een vriendelijke aansporing, waarop sommigen zelfs nog wel eens boos reageerden, alsof we aan hun soliditeit twijfelden. Het ergst moest de penningmeester het ontgelden, wanneer de postkwitanties kwamen, (behalve bij het gros, dat natuurlijk bij eerste aanbieding betaalde), want welke fatsoenlijke vereeniging stuurde zijn leden nu zoo maar een postbode met een kwitantie van f 3.20 aan zijn deur. Afijn, er waren nog wel eens

moeilijkheden, waarvan wij voor ons het zwaarst lieten wegen het feit, dat leden soms een half jaar lang Succulenta ontvingen en dan ineens bleken geen lid meer te willen zijn. En later zaten we te springen om die nutteloos verzonden nummers, die we zoo prachtig hadden kunnen gebruiken voor nieuwe leden, die zich in den loop van het jaar aanmeldden. Al deze moeilijkheden willen we thans op deze wijze trachten te ontgaan. Zooals dit reeds bij meerdere vereenigingen gebruikelijk is, herinneren we vóór den aanvang van het nieuwe jaar U aan de toezending der contributie. Tot 31 December kan de contributie aan ons bekende nummer 133550, ten name van den Penningmeester van de Ned. Ver. van Vetplanten verzamelaars Succulenta te Rotterdam, worden voldaan. De verplichte contributie bedraagt drie gulden, maar we maken er onze leden attent op, dat dit bedrag slechts met de grootste moeite toereikend is om de uitgave van ons blad mogelijk te maken en dat hetgeen daarenboven uit vrijwillige bijdragen binnenkomt, bestemd is voor ons eigenlijke vereenigingswerk.

Welaan dan gij allen, die onze vereeniging hebt helpen groot maken, toont ons dan in daden, dat gij nog steeds met ons streven sympathiseert en zendt ons nog in de maand December uw contributie, vermeerderd met uw St. Nicolaas- of Kerstgave.

Na 1 Januari zal per postkwitantie over de minimum-contributie, verhoogd met 20 ct. incassokosten (alzo over f 3.20) worden beschikt.

We vertrouwen, dat ieder aan een vlot verloop dezer regeling zal willen medewerken, waardoor het mogelijk wordt, dat de penningmeester van veel overbodigen arbeid wordt ontlast en evenals vroeger weer wat meer tijd beschikbaar krijgt als medewerker van ons tijdschrift,

Voor Uwe welwillende medewerking bij voorbaat onzen hartelijken dank.

J. M. VAN DEN HOUTEN.

BESTUURSMEDEDEELINGEN.

SECRETARIAAT.

Hiermede breng ik ter kennis van de leden, dat ik geheel hersteld zijnde mijn werkzaamheden als Secretaresse dezer Vereeniging weder ter hand heb genomen en dus alle correspondentie het secretariaat betreffende ¹⁾ wederom aan mijn adres gezonden kan worden.

Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik om aan degenen, welke tengevolge mijner ziekte wat lang op antwoord op hunne correspondentie hebben moeten wachten (in het bijzonder een aantal gedurende l.l. zomer toegetreden nieuwe leden) mijne verontschuldigen aan te bieden. De vereenigingscorrespondentie was namelijk dank zij de groote dienstvaardigheid van de post alhier een tijdlang geregeld doorgezonden naar La Mortola (Italië), waar ik zwaar ziek lag en was het mij niet mogelijk e. e. a. aan mijn medebestuurders ter afdoening door te zenden voor ik weder voldoende hersteld was.

M. C. KARSTEN.

¹⁾ Behalve de boekerij, zie onder bibliotheek.

BIBLIOTHEEK.

De werkzaamheden van het secretariaat hebben zoo langzamerhand een dusdanigen omvang aangenomen, dat we besloten hebben de bibliotheek van het secretariaat te scheiden. De bibliotheek zal vanaf heden niet meer door ondergeteekende, maar door onzen Voorzitter behandeld worden.

Aanvragen om boeken gelieve men dus in het vervolg aan den Heer de Ringh te richten.

M. C. KARSTEN.

NIEUWE AANWINSTEN.

Nederlandsch.

78. **J. J. Verbeek Wolthuys.** CACTUSBOEK, met 113 afbeeld. en gekleurde frontispiece. Uitg. J. v. Druten. Utrecht, 1929.
79. **Chr. de Ringh.** VADEMECUM bij het verzamelen van Cactussen en overige vetplanten. Met 50 afb. Uitg. J. v. Druten, Utrecht, 1929.

JAARVERGADERING.

We stellen ons voor de e. v. Algemeene Vergadering te houden op Zaterdag 25 Januari 1930. Uur en plaats zullen in het volgend nummer worden bekend gemaakt.

De leden worden er nogmaals aan herinnerd, dat eventueele voorstellen ter behandeling op de Alg. Verg. vóór 15 December a.s. in het bezit der Secretaresse moeten zijn. (Art. 23 sub. b, H. R.)

UIT DE AFDEELINGEN.

Kring Amsterdam en Omstreken.

Op 25 Oct. hield de afd Amsterdam een lichtbeeldenavond waar de Heer F. Huizinga Directeur der N. V. lichtbeeldendienst H. V. zelf als explicator optrad. En dat deze zaak in goede handen is, bewijst wel het groote aantal mooie platen dat dezen avond gegeven werd.

Elke plaat afzonderlijk te bespreken is niet doenlijk, doch het applaus aan het slot bewees voldoende, dat men voldaan was.

Andere afdelingen of leden welke daar belang in stellen wordt verwezen naar het adres van den Directeur den Heer F. Huizinga, Amsterdam Kenkerstraat 123. Amsterdam. H. WITTE, Secretaris.

De afdeling Amsterdam heeft er den laatsten tijd zeer veel nieuwe leden bij gekregen, welke allen gaarne de oude jaargangen van Succulenta wilden doorlezen. Wie van onze leden kan ons nu helpen aan de jaargangen één tot en met tien voor onze afdelings bibliotheek?

Het liefst gratis of tegen matigen prijs. Er wordt een goed werk mede verricht en men bewijst de nieuwe leden een grooten dienst. Ook andere boeken, binnen- en buitenlandsche, over Cactuscultuur zijn dubbel welkom.

Adres van toezending of bericht bij den Secretaris. Porto wordt vergoed.

H. WITTE. Orteliusstraat 187. Amsterdam (West).

MUTATIES LEDENLIJST.

ADRESWIJZIGINGEN.

- P. F. van Schaik, v/h. Leeuwarden, Slotmakersstraat 22, thans Amersfoort, 3de Inf. Kazernestraat 7a.
Mevrouw J. M. C. Fraenkel-Kotting, Amsterdam Z., v/h. Lassusstraat 1, thans de Lairessestraat 162.
W. H. Elinga, den Helder, v/h. Wilhelminastraat 4, thans Dijkstraat 17.

NIEUWE LEDEN.

- J. Berkhout, Hoek van Holland, Tuinderstraat 17. (1930).
C. A. van Malssen, Noordwijk-binnen, Voorstraat 43.
W. G. Jacobs, Oldenzaal, Nieuwstraat 47. (1930).
J. Noorthoek, Rotterdam, Graaf Florisstraat 101a. (1930).
Mevrouw Jos. Nebbeling, Utrecht, Oosterstraat 21.
Mevrouw Padmos, IJzerhandel, Zierikzee

RUILRUBRIEK.

Gevraagd: enkele leden van *Epiphyllum delicatum*, Deutsche Kaiserin, hybridum rubrum en anderen om op *Pereskia* te enten. Ook ruilen. Aanbiedingen P. A. Jonker, Julianaplein 9, Amersfoort.

Ondergeteekende biedt aan:

Cephalocereus senilis Pfeiff., *Cereus Silvesfrii* Speg., *Cereus Pringlei* Echinocactus multicostatus Hildm., *E. Grusonii* Hildm., *E. minusculus* Web., *E. pilosus* Gal., *E. myriostigma* S.-D., *E. submammulosus* Lem., *Mamillaria pusilla* P. DC., *M. elegans* P. DC., *M. gracilis* var. *pulchella* Hopff., *M. Wildii* Dietr., *Echinopsis tubiflora* Zucc., *E. sis triumphans* Jac., *Opuntia leucotricha* P. DC., *O. microdasys* Lehm., *Stapelia variegata* L., *Haworthia margaritifera* Haw., *Euphorbia submammillaris* Berg., *Euph. globosa* Sims.

In ruil tegen:

Echinocactus Mostii Gürke. *E. Fobeanus* Miechl., *E. ebenacanthus* Monv., *E. Reichei* K. Schm., *Mamillaria Oliviae* Orc., *M. senilis* Lodd., *M. chlorantha* Eng. (= *M. radiosa* Eng.), *M. monclova* Rge (Hort.), *M. flava* Eng., *Echinocereus tuberosus* Rümpl., *Euphorbia obesa* Hook. fil.

Adres: F. Mandemaker, Marienpoelstraat 13, Leiden.

VRAAG EN AANBOD.

Te koop gelakt ijzeren kamerbroeikas op houten onderstuk. Bodem oppervlak ca 120 x 80 cM. hoogte ca 75 cM. Voorzien van electriche verwarming. Prijs f 80.--. F. L. Verster, Vondelstraat 174, Amsterdam.